

1- در کدام گزینه صاحب حال ، فاعل در معنی است ؟

الف. هذا مؤدّب التلمیذ مُذنبًا
ب. و نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ
إِخْوَانًا

ج. فرحتُ بدرس أخیک مُجتهدًا
د. ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا

2- در کدام یک از گزینه های زیر حال جامد غیر مؤول به مشتق به کار رفته است ؟

الف. جاء الرَّسُولُ وَحَدَّهُ
ب. ادْخُلُوا رَجُلًا رَجُلًا
ج. كَلَّمْتُهُ فَاهُ إِلَى فَيٍّ
د. اِسْتَرَيْتُ السَّاعَةَ فِضَّةً

3- کدام یک از گزینه های زیر از موارد حال لازمه نیست ؟

الف. كَرَّ زَيْدٌ أَسَدًا
ب. هذا ثوبُكَ دِيبِاجًا
ج. خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا
د. وَلَّى زَيْدٌ مُدْبِرًا

1- گزینه ی ج . زیرا درس مصدری است که مانند فعل خود عمل کرده است و به فاعل خود ، أخیک اضافه شده است . بنابراین ذوالحال أخیک است که فاعل در معنی است و لفظا مضاف الیه برای درس هست که لفظا مجرور و محلا مرفوع است .

2- گزینه ی د . زیرا فِضَّة نوعی برای صاحب خود یعنی السَّاعَةَ است . بنابراین جزء موارد حال جامدی است که به تأویل مشتق نمی رود . اما سایر گزینه ها همگی به تأویل مشتق می روند.

3- گزینه ی الف. زیرا أسدا حال جامدی است که به تأویل مشتق می رود درحالیکه اگر حال جامدی بود که به تأویل مشتق نمی رفت جزء موارد حال لازمه محسوب می شد.